

Sammandrag av Finlands filmstiftelsens produktionsinfo

16.6.2020

Talarna:

Lasse Saarinen, verkställande direktör

Reetta Hautamäki, kommunikationschef

Matti Paunio, produktionschef

Finlands filmstiftelse arrangerar allmänna infoträffar på produktionsavdelningen ungefär en gång om året. Under infoträffarna går vi igenom aktuella ämnen och svarar på frågor. Träffarna är riktade främst till produktionsavdelningens kunder d.v.s. produktionsbolag.

Produktionsinfon på sommaren 2020 ordnades undantagsvis endast på distans via Facebook, på grund av begränsningarna som införts p.g.a. coronaviruspandemin. En video med finska texter kan ses på filmstiftelsens [Vimeo-konto](#).

Information om filmstiftelsens evenemang kan en få med att följa vår webbsida och med [att prenumerera på vår sändlista](#).

Respons och frågor kan en skicka när som helst till exempel via e-post eller med [responsblanketten](#).

Coronastöd

Den svåra situationen inom film- och av-branschen under pandemin har vi i filmstiftelsen försökt att lindra tillsammans med undervisnings- och kulturministeriet. Vi beviljades ett anslag på en miljon euro till att stöda biografer och vårens filmfestivaler, och på sommaren fick vi ett stödpaket på hela fem miljoner till att stöda nya produktioner.

De som sitter emellan är produktioner där inspelningarna var planerade för våren och sommaren. Kostnaderna för filminspelningar har stigit markant till följd av anvisningarna om hygien och andra instruktioner. Det finns också några biografdistributioner som i våras sköts upp eller avbröts och som skulle behöva nylanseringsstöd.

För att hjälpa dessa förlorare försöker vi hitta sätt på att tänja våra gällande stödregler och skaffa finansiering för detta nödvändiga stöd.

Stimulanspengarna på fem miljoner delas ut i kommande ansökningar. Projekt utvärderas med normala kriterier, men för dessa pengar ligger fokus i sysselsättningen därför att det är fråga om just stimulanspengar. Sysselsättning är en central motivering till beviljandet av stimulanspengar.

Vi börjar också följa upp sysselsättningen i vår bransch med att samla information om sysselsättnings-effekterna av produktionerna vi stöder. Det är en sysselsättande bransch, det vet man redan, men vi behöver mer information om hur mycket och på vilka sätt branschen sysselsätter.

Med våra nuvarande stödmedel har situationen varit utmanande när det gäller dramaserier. Tanken har varit att koncentrera dramastöd till utveckling för att använda stödmedlen så effektivt som möjligt. Med hjälp av stimulanspengarna har vi nu möjlighet att också stöda produktion av dramaserier på ett betydande sätt.

Allmänt om våra stödkategorier kan sägas att Slate-utvecklingsstöd och 50/50-produktionsstöd fortsätter bland stödkategorierna. Ansökningstiderna har inte publicerats ännu, men det blir ungefär samma tider som hittills, alltså årsskiftet.

Ekologiska hållbarheten inom filmbranschen

Hållbar utveckling inom den inhemska filmbranschen, både social och ekologisk, har en central roll i filmstiftelsens målsättningsprogram som publiceras efter sommaren.

Miljömålsättningarna har blivit en del av stiftelsens egen verksamhet redan förra året. Vi började bygga miljöhanteringssystemet Ekokompassi som en del av vår insats i arbetet mot klimatförändringen och för en hållbarare utveckling för miljön. I år ska Ekokompassi-systemet hos oss kvalitetsrevideras och vi ska få ett certifikat för det.

Det har varit fint att observera hur branschen själv har aktiverats i miljöfrågor. Med glädje och intresse är stiftelsen med bl.a. på det runda bordet för gröna frågor sammankallad av Audiovisual Producers Finland - APFI. Där funderar vi tillsammans på bl.a. hur vi kunde skapa en gemensam klimatkalkylator för hela branschen så snabbt som möjligt.

Efter semestrarna skickar vi en kompakt enkät till produktionsbolagen där vi utreder hur bolagen beaktar miljöfrågorna i sina produktioner i dag. Vi kartlägger också inställningarna till eventuella stödåtgärder som i framtiden kan byggas runt frågorna kring hållbar utveckling.

På basis av svaren på enkäten ska vi skapa mätkriterier som hjälper oss i framtiden följa upp utvecklingen av ekologiska hållbarheten inom branschen och eventuellt också mäta effektiviteten av nya stödinstrument. Vi har beställt enkäten från Kaika Astikainen och Anne Puolanne som har skrivit Ekosetti-handboken.

Jämställdheten inom filmbranschen

I juni publicerade Cupore en utredning som vi beställt som en del av stiftelsens operativa jämställdhetsplan. Utredningen handlar om sysselsättningen av nyutexaminerade i filmbranschen och utmaningar i sysselsättningen mellan olika grupper.

Enligt utredningen finns det fortfarande mycket ojämlikhet och könsdiskriminering inom branschen, liksom i det övriga samhället. Vissa professioner i filmbranschen är fortfarande könade. Därför sammankallar filmstiftelsen alla fackorganisationerna inom branschen kring samma bord till att planera praktiska åtgärder för att rätta till dessa missförhållanden.

De som tagit del i utredningen har utexaminerats till branschen i 2005 och senare. Upplevelserna som refereras till i utredningen är alltså från en period på 15 år, men det är klart att de är beklagansvärt aktuella än i dag. Vi har alltså ett stort arbete inför oss fortfarande, men under de senaste åren har hela branschen lyckligtvis framskridit mycket när det gäller jämlikhetsfrågor.

Filmstiftelsens avtal om produktionsstöd har redan länge innehållit en paragraf som förpliktar arbetsgivaren att bära sitt ansvar för sina anställda och att ta hand om sina förpliktelser mot dem. Om arbetsgivaren inte gör det, kan vi avbryta finansieringen av produktionen.

Filmstiftelsen samlar också in mer information om filmproduktionernas mångsidighet framför och bakom kameran med en ny produktionsrapport som ska bifogas i slutredovisningen av produktionsstöd. Vi har redan fått lite respons på rapporten och det är också meningen att finslipa den till ett rapporteringssystem som fungerar ännu bättre.

Under förberedningsarbetet tog vi redan noggrant i beaktande det Europeiska audiovisuella observatoriets kriterier och använde också som modell olika produktionsrapporter som redan används i andra europeiska länder till att samla likadana uppgifter. Vi har även beaktat Statistikcentralens syn på sådana här indikatorer.

Det är inte meningen att rapporten ska bli alldeles för jobbig att fylla i, heller inte att individer eller enskilda bolag eller produktioner ska profileras. Med produktionsrapporten samlar vi in i stor omfattning uppgifter som gäller hela branschen. Detta är ytterst viktigt för oss för att kunna följa upp mångsidigheten och dess utveckling inom filmbranschen. För oss som en offentlig finansiär är det av stor vikt att finsk film speglar dagens samhälle i all dess mångsidighet både framför och bakom kameran.

Uppgifterna som samlas in med denna rapport behandlas strikt konfidentiellt liksom alla andra uppgifter som stiftelsen samlar in. Uppgifterna delas inte vidare eller någonsin publiceras i en form där de kan individualiseras. För att rapporten laddas upp i det elektroniska ansökningssystemet i stället för att exempelvis skickas per e-post, fyller den också alla GDPR-krav. Stiftelsens dataskyddsbeskrivningar finns på vår webbsida.

Vi har fått några förfrågningar om eventuella anvisningar till hur produktionsbolagen borde gå tillväga när de samlar uppgifter från arbetsgrupperna. En del av uppgifterna kan verka ganska privata, men just av detta skäl, samt även därför att produktionerna är väldigt olika och produktionsbolagen likaså (exempelvis i storleken), kan vi inte ge några generella anvisningar. Det är bättre att arbetsgivaren planerar i samband enskilda projekt, hur uppgifterna kan samlas in från medlemmarna i arbetsgruppen så att allas integritetsskydd kan bevaras.

Stiftelsen kan heller inte själv samla in informationen om produktionerna. Vi beviljar produktionsstöd till ungefär 80 projekt per år, så vi helt enkelt inte har resurser till det. Det är heller inte möjligt att samla in uppgifterna enbart genom att se på verket och det skulle heller inte ge oss tillräckligt med information.

Uppgifterna som samlats in med rapporten publiceras endast samlade. Nyckeltalen som skildrar branschens utveckling kan hittas i vår årliga statistikpublikation som är fritt tillgänglig för alla.

Vinjetten och användning av logotypen

I april publicerade vi den nya vinjetten eller logoanimationen för stiftelsen. Våra systerorganisationer omkring Europa använder liknande vinjetter. Särskilt nu när tillsynsuppdraget mellan Veikkaus och filmbranschen har upphört, d.v.s. Veikkaus vinjett inte längre är i bruk, ville vi göra betydelsen av det offentliga finansieringssystemet synlig för publiken av inhemsk film genom vår egen vinjett.

Vinjetten ska visas i förtexterna i alla filmer som fått stöd från stiftelsen, med endast serier och internationella minoritetssamproduktioner som undantag. För dem räcker det att stödet nämns i förtexterna. Skyldigheten att visa vinjetten i förtexterna gäller alltså också dokumentärfilmer och kortfilmer.

Vinjetten kan visas i förtexterna i samband med produktionsbolagens egna vinjetter eller i internationella kopior i samband med eventuella andra finansierarnas vinjetter. Filmstiftelsens vinjett ska användas i alla möjliga distributionskanaler. Detta synliggör hur brett inhemsk film sprider sig genom olika distributionskanaler. Alla projekt som har fått produktionsstöd från och med början av 2020 har skyldighet att använda filmstiftelsens vinjett, men också produktioner som har fått stöd tidigare kan använda vinjetten.

Vinjetten kan användas utan ljud och den kan också omformas – även förkortas – så att den passar till stilen på förtexterna. Det väsentliga är att tittarna kan läsa loggan och texten, alltså det att vinjetten syns på skärmen tillräckligt länge. Det finns tre olika språkversioner av vinjetten: finska, svenska och engelska.

Användningen av vinjetten betyder inte att den tidigare praxis som gäller eftertexterna kan slopas. Alla filmer som fått produktionsstöd ska nämna stödet från stiftelsen även i eftertexterna. Vi ber om att kolla att det är den nya loggan som används – den kan laddas ner på vår webbsida. Skyldigheten som gäller eftertexterna gäller också projekt som endast har fått utvecklingsstöd eller marknadsförings- och distributionsstöd. I dessa fall ska stödet nämnas med loggan i eftertexterna.

Filmstiftelsens aktuella logotyp ska också användas i alla marknadsföringsmaterialer alltid när loggarna för andra finansierarna används.

Frågorna vi fått på förhand

”Har filmstiftelsen planer om att dela ut tilläggsstöd till nationellt betydelsefulla filmfestivaler till att övervinna svårigheterna som coronapandemin orsakat?”

På försommaren delade vi ut stöd som regeringen hade beviljat i sin tilläggsbudget till filmfestivaler som drabbats hårt av coronakrisen på våren. Situationen för filmfestivaler som arrangeras senare i år beror mycket på hur coronapandemin framskrider. Det vill säga att om festivalerna kan arrangeras som planerat, finns det kanske inte ens behov för tilläggsstöd. I alla fall skulle vi behöva mer pengar från staten till eventuella tilläggsstöd.

De årliga statsunderstöden som beviljats i början av året ska absolut inte återkrävas, även om festivalen inte skulle kunna arrangeras. Vårt mål är att nästa år kan festivalerna skapa ännu bättre evenemang än förr.

”Är det möjligt att redan nu ansöka om tilläggsstöd från filmstiftelsen till extrautgifter orsakade av coronapandemin för produktioner som fått stöd från stiftelsen redan tidigare? Och om det är möjligt, vilka är ansökningstiderna?”

Som nämnt ovan, söker vi lösningar för att ens på något sätt kunna stöda produktioner som hamnat i svårigheter på grund av corona. I princip kan vi inte göra två olika stödbeslut för en och samma produktion. Om vi kan bevilja tilläggsstöd, beviljas det för att täcka realiserade extrautgifter.

”Hur anvisas stödpaketet på fem miljoner beviljat för SES till dokumentärfilm?”

Stimulanspengarna delas ut i samband med de normala ansökningar och de är inte öronmärkta för någon viss genre. Den sökande måste ha ett projekt som kan genomföras och som har ordentlig finansiering. Vi har som mål att dela ut stimulanspengarna i de två kommande beslutsmöten i år samt möjligen i början av nästa år om det finns pengar kvar då.

Vi fick också en fråga om filmstiftelsens syn på hurdana scener kan realiseras mellan motspelare i en filmproduktion som ska spelas in i augusti.

Filmstiftelsen är inte en arbetarskyddsmyndighet och kan därför inte ta ställning till säkerhetsfrågor under inspelningsarbetet. Skådespelarförbundet, Fackförbundet för teater och media, Journalistförbundet samt producentförbundet inom av-branschen APFI har den 12 juni 2020 tillsammans publicerat riktlinjer för hur man ska agera och bete sig under inspelningarna. På webbsidorna av dessa förbund finns också riktlinjer med anvisningar om hur man ska arbeta med skådespelarna.

Vi fick en fråga om eventuella förändringar i 50/50-produktionsstödet.

Poängsystemet för 50/50-produktionsstödet har justerats senast 2016. Nu är vi igång med att utvärdera hur stödet fungerar och hur man har uppnått de mål som vi har satt för stödet. Det är möjligt att det blir några förändringar i stödformen, men utvärderingen är inte färdig än.

”Hur fungerar LOC- eller Letter of Commitment-processen nu när det är styrelsen som fattar beslut och hur länge kan LOC nuförtiden gälla?”

LOC-beslut fattas fyra gånger om året liksom andra beslut om produktionsstöd, därför att denna stödreservering i praktiken är ett stödbeslut som styrelsen ska fatta i sitt beslutsmöte. Normalt gäller LOC i sex månader, men giltighetstiden kan också variera.

I sådana situationer där en sökande som fått LOC behöver förlängning och har bra grunder för det, kan LOC förnyas med ett godkännande från styrelsens ordförande. Men då måste LOC förbli oförändrad, d.v.s. det måste innehålla samma uppgifter om produktionen, finansieringen och beloppet som vi ska bidra med till finansieringen. Om produktionen på något sätt har modifierats, måste LOC behandlas på nytt i styrelsens beslutsmöte. För att det finns bara fyra stödbeslutsmöten om året, har vi velat göra det möjligt att saken kan skötas mellan möten med styrelsens ordförande om det finns bra grunder till att förlänga LOC-beslutet.